

N:o 7.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 Mars 1868.
— — — — Andra Kammaren den 21 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående de årliga revisionerna af Borås-Herrljunga jernvägsbolags förvaltning och räkenskaper.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 42.)

S. A. K.

Bland de vilkor och åligganden, som föreskrefvos vid beviljandet af det vid 1859 och 1860 årens riksdag för jernvägsanläggningen mellan Borås och Herrljunga af Rikets Ständer å Riksgälds-kontoret anvisade lån, förekommer det stadgande, att ej mindre förvaltningen af bolagets angelägenheter än de afslutade räkenskaperna skola vid årliga revisioner granskas, och att Staten eger genom ett af Eders Kongl. Maj:t utsedt ombud uti dessa revisioner deltaga, intilldess det af allmänna medel erhållna låneunderstödet blifvit återbetaldt. Enligt hvad sednast församlade Revisorer förmåla sig hafva inhemtat, hade, uppå derom af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader gjord hemställan, ombud väl varit af Eders Kongl. Maj:t utsedt och å Statens vägnar deltagit i revisionen af bolagets förvaltning och räkenskaper för åren 1862 och 1863, men för de derpå följande åren hade deremot en sådan granskning från Statens sida icke egt rum. Vigten och angelägenheten i allmänhet af en, jemte bolagets egen, utaf Staten utöfvad kontroll öfver styrelsen och förvaltningen af ett företag, hvartill Staten lemnat ett så betydligt lånebidrag, som det hvilket anvisats för ifrågavarande jernvägsanläggning, syntes dock Revisorerne så mycket mera obestriddig — synnerligast hvad anginge året 1866 — som, efter det jernvägen blifvit fullbordad och godkänd, beräklandet af dess verkliga anläggningskostnad då skulle ega rum och Staten genom den utsedde revisoren kunnat erhålla visshet, huruvida bolaget fullgjort sina åtagna förpligtelser. Emel-

lertid hade, sedan Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader uti skrifvelse den 6 April 1867 för Riksgälds-kontorets Fullmäktige tillkännagifvit, att Eders Kongl. Maj:t förklarar, det jernvägen finge såsom fullbordad anses och godkännas, Fullmäktige anmodat jernvägsbolagets styrelse att återleverera hvad af bolaget blifvit i Riksgälds-kontoret lyftadt utöfver två tredjedelar af verkliga anläggningskostnaden, och hade sedermera till Riksgälds-kontoret blifvit inbetalade 58,944 R:dr 76 öre, eller det belopp, som, enligt den om granskningen af bolagets förvaltning och räkenskaper för år 1866 afgifna revisionsberättelsen, utgjorde hvad bolaget af låne-medlen för mycket uppburit. Ehuru Revisorerne tagit kännedom om sistnämnda berättelse, hade de likväl i saknad af räkenskaperna icke kunnat ingå i pröfning och bedömande af deri meddelade uppgifter, hvadan Revisorerne, som funnit att Fullmäktige, i afseende på frånvaron af ombud å Statens sida vid granskningen af sistlidet års räkenskap, ansett sig icke kunna vidtaga annan åtgärd än en derom till protokollet intagen erinran, på det sålunda omförmälda förhållandet fästet Riksdagens uppmärksamhet.

Riksdagen, som delar den af Revisorerne yttrade åsigt om vigten och angelägenheten deraf, att Staten må kunna utöfva nödig kontroll öfver styrelsen och förvaltningen af ett företag, hvartill Staten lemnat så betydligt understöd, som uti förevarande fall egt rum, får i anledning af hvad sålunda förekommit, hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla ofvanberörda förhållande, på det att, i enlighet med de föreskrifter, som vid 1859 och 1860 årens riksdag meddelades, ett af Eders Kongl. Maj:t utsedt ombud hädanefter må komma att deltaga uti de årliga revisionerna af Borås—Herrljunga jernvägsbolags förvaltning och räkenskaper, intill dess det af allmänna medel erhållna låneunderstödet blifvit återbetaldt, hvarjemte Riksdagen i underdånighet anhåller, att ombudet må få sig ålagdt, dels att tillse, huruvida de i afseende på berörda låneunderstöd meddelade föreskrifter till förvarande af Statens rätt jemväl hittills blifvit iakttagna efter år 1863, hvarom ombudets yttrande bör i revisionsberättelsen inflyta, dels till Fullmäktige i Riksgälds-kontoret afemna ett exemplar af revisionsberättelsen, på det Fullmäktige må komma i tillfälle vidtaga de åtgärder till bevakande af Riksgälds-kontorets rätt, som af omständigheterna kunna finnas påkallade.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 21 Mars 1868.